

Warszawa, dnia 16 grudnia 2020 r.

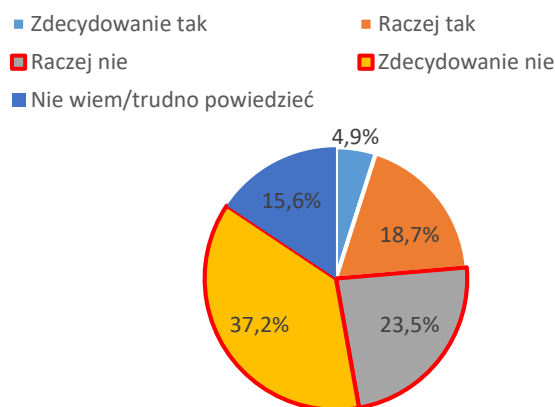
Komunikat FOR 42/2020: Nieodpowiedzialna decyzja TK w sprawie aborcji, za którą stał J. Kaczyński [badanie Kantar na zlecenie FOR]

- Z badania Kantar na zlecenie Forum Obywatelskiego Rozwoju wynika, że 61% Polek i Polaków uważa, że decyzja o ogłoszeniu przez Trybunał Konstytucyjny wyroku w sprawie aborcji w czasie pandemii i rosnącej liczby zachorowań na COVID-19 była nieodpowiedzialna.
- O nieodpowiedzialności decyzji najsilniej przekonane są osoby młode, z grupy 19-29 lat (68%), a także mieszkańcy wsi (65%).
- Prawie połowa respondentów uważa, że za wyborem daty ogłoszenia przez TK decyzji dotyczącej aborcji stoją politycy. Taką odpowiedź w badaniu Kantar wskazało 47% uczestników. Tylko 22% uważa, że TK postąpił samodzielnie.
- Spośród tych, którzy twierdzą, że to politycy stoją za decyzją TK w sprawie aborcji, aż 80% wskazuje Jarosława Kaczyńskiego, prezesa PiS, jako osobę, która wpłynęła na to, że Trybunał zajął się budzącą tak duże emocje sprawą w czasie pandemii.

Ponad 60% Polek i Polaków uważa, że TK postąpił nieodpowiedzialnie

Z badania opinii pracowni Kantar na zlecenie Forum Obywatelskiego Rozwoju (FOR) wynika, że 61% Polek i Polaków uznaje, że decyzja o ogłoszeniu przez Trybunał Konstytucyjny wyroku w sprawie aborcji w czasie pandemii i rosnącej liczby zachorowań na COVID-19 była nieodpowiedzialna. Przeciwnego zdania jest 24% respondentów¹.

Rys. 1. Czy w Pana (Pani) odczuciu decyzja o ogłoszeniu wyroku w czasie pandemii i rosnącej liczby zachorowań na COVID-19 była odpowiedzialna, czy też nie?

źródło: badanie Kantar
na zlecenie FOR

¹ Badanie zostało zrealizowane przez Kantar w dniach 4-9 grudnia na reprezentatywnej, ogólnopolskiej próbie 1015 Polek i Polaków w wieku 15+ za pomocą wywiadów bezpośrednich CAPI.

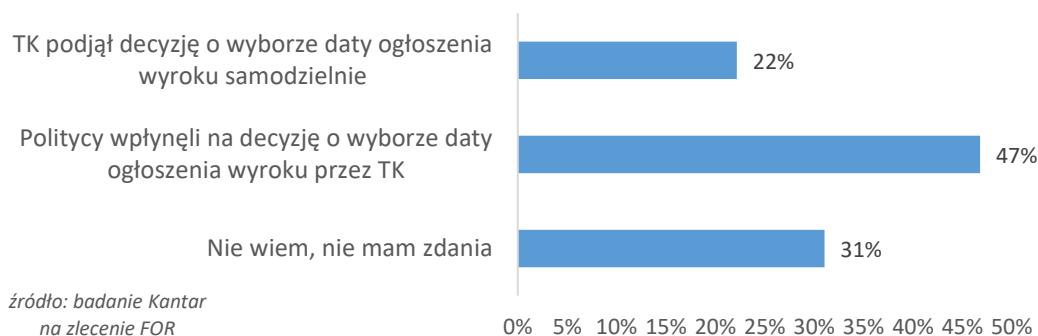
Podobne opinie o nieodpowiedzialności decyzji TK mają mężczyźni (61%) i kobiety (60%). Większe różnice są widoczne, jeśli popatrzymy na wiek respondentów. Najsilniej przekonane nieodpowiedzialności decyzji TK w czasie epidemii są osoby młode, z grupy 18-29 lat (68%), a najslabiej osoby starsze, powyżej 60. roku życia (55%). Nie jest to zaskoczeniem, zważywszy na spore zaangażowanie młodych w falę protestów wywołanych przez Trybunał. Poza tym odsetek osób zarzucających TK brak odpowiedzialności rośnie wraz z wykształceniem – od 51% wśród osób z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym, do 65% wśród osób po studiach wyższych. Zaskakujące są wyniki dotyczące miejsca zamieszkania. Największy odsetek respondentów wskazujących nieodpowiedzialność związaną z podjęciem przez TK sprawy aborcji w czasie pandemii mieszka na wsi (65%), a nie w miastach powyżej 500 tys. mieszkańców (60%).

Oceny terminu, w którym TK zajął się wzbudzającą tak wielkie emocje sprawą, łączą się też z preferencjami politycznymi. Tylko wśród wyborców PiS przeważają osoby, które uważają, że było to odpowiedzialne (43%), choć aż 37% jest zdania przeciwnego. Na nieodpowiedzialność TK wskazuje też 49% osób, które w II turze wyborów prezydenckich w 2020 roku zagłosowały na Andrzeja Dudę. Zwolennicy pozostałych ugrupowań oceniają o wiele bardziej krytycznie to, co zrobił w czasie pandemii COVID-19 Trybunał, a co doprowadziło do wyjścia tysięcy ludzi na ulice Warszawy i innych polskich miast. Najsilniej o tym, że TK postąpił nieodpowiedzialnie, przekonani są wyborcy Koalicji Obywatelskiej (81%), Ruchu Polska 2050 Szymona Hołowni (78%) i Lewicy (72%), a także głosujący w II turze wyborów prezydenckich na Rafała Trzaskowskiego (77%). Kiedy w pytaniu uwzględniono również hipotetyczne ugrupowanie z przedstawicielkami i przedstawicielami „Strajku Kobiet”, to wśród wyborców takiego ugrupowania przekonanie o nieodpowiedzialności TK okazało się najwyższe (88%).

Za decyzją TK stali politycy partii rządzącej...

FOR zapytało też w badaniu pracowni Kantar o to, kto wpłynął na wybór takiego terminu ogłoszenia decyzji TK w sprawie aborcji. Prawie połowa Polek i Polaków (47%) uważa, że stoją za tym politycy, a tylko 22% uważa, że TK zdecydował o tym samodzielnie. Potwierdza to, jak wiele osób jest przekonanych o upolitycznieniu Trybunał Konstytucyjnego Julii Przyłębskiej i niesamodzielności tej instytucji.

Rys. 2. Czy w Pana (Pani) odczuciu politycy wpłynęli na wybór daty ogłoszenia decyzji Trybunału czy też Trybunał podjął decyzję samodzielnie?

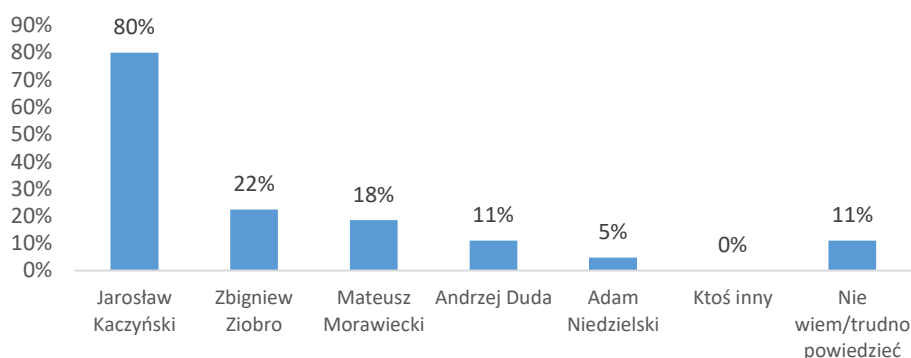
Najsilniej o tym, że za zajęciem się aborcją w czasie epidemii koronawirusa stoją politycy, przekonane są kobiety (51%), osoby w wieku 18-29 i 40-49 lat (51%) oraz osoby z wyższym wykształceniem (55%). Grupą wiekową, która jest najbardziej przekonana o tym, że Trybunał sam zdecydował, by zająć się aborcją w czasie epidemii, są osoby w wieku powyżej 60. roku życia, choć nadal to tylko 26% respondentów.

Ponownie odpowiedzi są związane z preferencjami politycznymi. Wśród wyborców PiS dominuje przekonanie o samodzielności decyzji TK (42%; 23% twierdzi, że za wyborem terminu stali politycy). Podobne zdanie wyrażają wyborcy Andrzeja Dudy z II tury wyborów prezydenckich (40%; 31% wskazuje na polityków wpływających na TK). Wśród elektoratów innych partii dominuje przekonanie, że to politycy wpłynęli na TK, by w czasie epidemii Trybunał poruszył sprawę aborcji. Twierdzi tak 73% wyborców Koalicji Obywatelskiej i Ruchu Polska 2050 Hołowni, a także 67% wyborców Lewicy i 55% wyborców Koalicji Polskiej (bez Kukiz'15). Podzielony jest elektorat Konfederacji – 31% respondentów twierdzi, że to politycy stoją za wyborem daty wydania decyzji TK, a 33% uważa, że TK postąpił samodzielnie. Spośród osób głoszących w 2020 roku w II turze na Rafała Trzaskowskiego 68% wskazuje na wpływ polityków. Kiedy wśród opcji pojawia się „Strajk Kobiet”, 77% osób popierających taką listę wyborczą wskazuje na wpływ polityków na termin decyzji TK.

... a dokładnie stał za tym Jarosław Kaczyński

Wśród osób, które twierdziły, że za decyzją TK o tym, by w czasie COVID-19 zająć się tzw. kompromisem aborcyjnym, stoją politycy, sprawdziliśmy, którzy politycy obozu rządzącego są najczęściej wiązani z tym zdarzeniem. 80% respondentów wskazało na Jarosława Kaczyńskiego, 22% – Zbigniewa Ziobro, a 18% – Mateusza Morawieckiego (każda osoba mogła wskazać kilku polityków z obozu Zjednoczonej Prawicy). Nie dziwi więc, że popularnym miejscem protestów są okolice domu Jarosława Kaczyńskiego i biura prezesa PiS w warszawskiej siedzibie partii.

Rys. 3. Którzy z polityków, Pana (Pani) zdaniem, mogli wpływać na wybór terminu ogłoszenia decyzji?²

źródło: badanie Kantar
na zlecenie FOR

² W przypadku tego pytania można było podać więcej niż jedną odpowiedź.

Nieodpowiedzialny Trybunał Konstytucyjny... Jarosława Kaczyńskiego

Wyniki tych badań pokazują, że Trybunał Konstytucyjny Julii Przyłębskiej nie jest postrzegany jako samodzielna instytucja. Ponad 60% uczestników badania zamówionego przez Forum Obywatelskiego Rozwoju w pracowni Kantar twierdzi, że zajęcie się aborcją w czasie pandemii COVID-19 było decyzją nieodpowiedzialną, a prawie 50% wskazuje na to, że za wyborem tego terminu stali politycy, w tym przede wszystkim prezes PiS Jarosław Kaczyński. Pod koniec października Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wzywała jedną z telewizji do zaniechania używania sformułowania „Trybunał Konstytucyjny Julii Przyłębskiej”³. Badanie zrealizowane przez FOR, a także inne oceny działań Trybunału Konstytucyjnego⁴ w ostatnich latach wskazują, że bardziej właściwym sformułowaniem może być „Trybunał Konstytucyjny Jarosława Kaczyńskiego”.

**FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION** For Freedom.
Central Europe and the Baltic States

Projekt jest wspierany przez Fundację im. Friedricha Naumanna na Rzecz Wolności. Fundacja im. Friedricha Naumanna na Rzecz Wolności nie ponosi odpowiedzialności za treści z tego projektu lub sposoby jej wykorzystania. Poglądy wyrażone w niniejszym dokumencie są poglądami samego autora i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Fundacji im. Friedricha Naumanna na Rzecz Wolności.

The project is supported by the Friedrich Naumann Foundation for Freedom. The Friedrich Naumann Foundation for Freedom is not responsible for the content of this project, or for any use that may be made of it. The views expressed herein are those of the author(s) alone. These views do not necessarily reflect those of the Friedrich Naumann Foundation for Freedom.

³ <http://www.krrit.gov.pl/krrit/aktualnosci/news,3050,przewodniczacy-krrit-wzywa-nadawce-programu-tvn24-do-zaniechania-uzywania-sformulowania--trybunal-ko.html>

⁴ Zob. m. in. raport Forum Obywatelskiego Rozwoju (2020) „Stan praworządności w Polsce w 2020 r.” [w języku angielskim], <https://for.org.pl/pl/publikacje/raporty-for/raport-for-stan-praworzadnosci-w-polsce-w-2020-r>

Forum Obywatelskiego Rozwoju

FOR zostało założone w 2007 roku przez prof. Leszka Balcerowicza, aby skutecznie chronić wolność oraz promować prawdę i zdrowy rozsądek w dyskursie publicznym. Naszym celem jest zmiana świadomości Polaków oraz obowiązującego i planowanego prawa w kierunku wolnościowym.

FOR realizuje swoje cele poprzez organizację debat oraz publikację raportów i analiz podejmujących ważne tematy społeczno-gospodarcze, a w szczególności: stan finansów publicznych, sytuację na rynku pracy, wolność gospodarczą, wymiar sprawiedliwości i tworzenie prawa. Z inicjatywy FOR w centrum Warszawy i w Internecie został uruchomiony licznik długu publicznego, który zwraca uwagę na problem rosnącego zadłużenia państwa. Działania FOR to także projekty z zakresu edukacji ekonomicznej oraz udział w kampaniach na rzecz zwiększania frekwencji wyborczej.

Wspieraj nas!

Zdrowy rozsądek oraz wolnościowy punkt widzenia nie obronią się same. Potrzebują zaplanowanego, wytężonego, skutecznego wysiłku oraz Twojego wsparcia.

Jeśli jest Ci bliski porządek społeczny szanujący wolność i obawiasz się nierozsądnych decyzji polityków udających na Twój koszt Świętych Mikołajów, wesprzyj finansowo nasze działania.

Wyślij przelew na konto FOR (w PLN): 68 1090 1883 0000 0001 0689 0629

W sprawie darowizn możesz się skontaktować z:

Patrycja Satora, dyrektor ds. rozwoju FOR

tel. 500 494 173

e-mail: patrycja.satora@for.org.pl

Już dziś pomóż nam chronić wolność – obdarz nas swoim wsparciem i zaufaniem.

KONTAKT DO AUTORA

Marek Tatała

Ekonomista, wiceprezes zarządu FOR

e-mail: marek.tatala@for.org.pl

Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju – FOR
ul. Ignacego Krasickiego 9A • 02-628 Warszawa • tel. 22 628 85 11
e-mail: info@for.org.pl • www.for.org.pl
[f](https://www.facebook.com/FundacjaFOR)/FundacjaFOR • [t](https://twitter.com/FundacjaFOR)@FundacjaFOR